

Національна академія наук України
Науково-навчальний центр прикладної інформатики
Інститут інноваційної освіти

Роль інновацій в трансформації образу сучасної науки

Матеріали
VIII Міжнародної науково-практичної конференції
27-28 грудня 2024 р.

Інститут
інноваційної
освіти

Міжнародні та всеукраїнські
науково-практичні конференції

www.novaosvita.com

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Науково-навчальний центр прикладної інформатики

ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ

**РОЛЬ ІННОВАЦІЙ В ТРАНСФОРМАЦІЇ
ОБРАЗУ СУЧАСНОЇ НАУКИ**

МАТЕРІАЛИ

VIII Міжнародної науково-практичної конференції

**27–28 грудня 2024 р.
м. Київ**

Київ–Запоріжжя
Інститут інноваційної освіти
2024

УДК 001(063):378.4 (Укр)
Р67

До збірника увійшли матеріали наукових робіт (тези доповідей, статті), надані згідно з вимогами, що були заявлені на конференцію.

Роботи друкуються в авторській редакції, мовою оригіналу.

Автори несуть всю повноту відповідальності за зміст поданих матеріалів.

Редакція не завжди поділяє думки авторів і не несе відповідальності за недостовірність публікованих даних. Претензії до організаторів не приймаються.

При передруку матеріалів посилання обов'язкове.

ISBN 978-966-488-316-7

Р67 **Роль інновацій в трансформації образу сучасної науки** : Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 27–28 грудня 2024 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. – Київ–Запоріжжя: АА Тандем, 2024. – 120 с.

Матеріали конференції рекомендуються освітянам, науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, докторантам, студентам вищих навчальних закладів тощо¹.

Відповідальний редактор: С.К. Бурма
Коректор: П.А. Немцова

Матеріали видано в авторській редакції.

УДК 001(063):378.4 (Укр)

ISBN 978-966-488-316-7

© Усі права авторів застережені, 2024

© Інститут інноваційної освіти, 2024

© АА Тандем, 2024

¹ Відповідає п. 8 Порядку присудження (позбавлення) наукових ступенів Затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197; п. 28 Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»; п. 13 Постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 «Про питання стипендіального забезпечення»

Розділ 2

КУЛЬТУРА, МИСТЕЦТВО ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ CULTURE, ARTS, AND HUMANITIES

Андрєєва Н.А.,

здобувач вищої освіти ступеня магістра
Рівненського державного гуманітарного університету
науковий керівник: *Захарчук З.О.,*
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри театральної режисури
Рівненського державного гуманітарного університету

НЕБО ТВОЄЇ ДУШІ (НАДІЯ СИМЧИЧ ПРО ВПЛИВ ЕМІГРАЦІЇ НА ОСОБИСТІСТЬ)

Творчість Надії Симчич – відображення епохи Революції Гідності та всіх державотворчих процесів, які виникають унаслідок становлення та утвердження української національної свідомості, її панівного становища в ментальному історичному формуванні українського суспільства. Зокрема еміграції як непересічного явища в житті людини й українців, і в даному випадку кризь призму п'єси Надії Симчич «Казка тропічного лісу, або Мальва», яка є яскравою ілюстрацією незвіданої туги за рідним домом, рідним небом, рідною землею.

Письменниця у своїх творах не лише відображає події, а й ілюструє внутрішній світ людей, які проживають цей складний, досі не знаний період, глибину їхніх відчужень і силу впливу цих подій на їх душевний стан, подальше майбутнє. Кризь власне бачення і відчуття історично-значущих подій автор дає оцінку тому, що відбувається навколо, вказує на важливість зображення неперехідних цінностей людини в казках, п'єсах, романі.

Мисткиня сучасної драматургії, Надія Симчич, у п'єсі «Казка тропічного лісу, або Мальва» піднімає проблему еміграції, яка є дуже болючою для українців саме в цей тяжкий воєнний період, висвітлюючи її через призму дитячої наївності та світосприйняття. Авторці вдається пояснити актуальну та яскраву, а головне – дорослу тему дітям, посіяти зерно любові до Батьківщини, рідної землі, рідного неба у їхніх душах. Багато українців під час воєнного вторгнення росії в Україну були вимушені покинути рідні домівки, Батьківщину. Так під час пресконференції 10 вересня 2024 року прем'єр-міністр України Денис Шмигаль повідомив, що за даними уряду

України за кордоном перебуває близько 7,5 мільйонів українців, які розсосереджені по інших країнах ЄС та світу. [1] Згідно з опитуваннями, на початку повномасштабного вторгнення росії понад 95% українців виявляли бажання повернутися на Батьківщину. Та війна триває, і сьогодні, за словами урядовця, вже менше 80% українців готові повернутися і чекають на певні умови. Війна зруйнувала базові пріоритети життя: безпеку, роботу, житло – багатьох емігрантів. Серед них – діти. Покоління українців, які ростуть без рідної землі під ногами і рідного неба над головою. Без українського середовища, культури, освіти... Їм довелося починати жити по-новому, звикати до нових умов, порядків та звичаїв життя на іншій, хай гарній і доброзичливій, але чужій землі.

Авторці болить проблема еміграції українців і дітей-емігрантів зокрема. І їй є що сказати всім, хто покинув рідну землю. Тож тема п'єси є актуальною, соціально гострою і надважливою, вона покликана привернути до себе увагу, перш за все, молодого покоління, якому будувати й розвивати нашу країну, на її землі та за її межами. Зважаючи на досить обмежений драматургійний матеріал для дітей, п'єса «Казка тропічного лісу, або Мальва» є маловідомою і недостатньо дослідженою.

Головною цінністю вистави за п'єсою Надії Симчич «Казка тропічного лісу, або Мальва» є розкриття молодому поколінню усіх принад і наслідків еміграції, ціни, яку платить людина, покидаючи рідну землю; її виховного значення, що виявляється у любові до Батьківщини, розумінні людського «коріння»; в прищепленні етично-естетичних смаків сучасному театральному глядачеві; загостренні уваги глядача на неосвіченості та безпідставному, необґрунтованому консерватизмі; тлумаченні надважливих моральних категорій «рідної землі», «рідного неба», «дому», які є визначальними у виборі життєвого шляху.

«Казка тропічного лісу, або Мальва» в дуже легкій, витонченій казковій формі порушує дорослі, значущі питання, до осмислення яких залучається дитяча аудиторія. П'єса зацікавлює не лише дітей, оскільки супутньо тут підняті теми кохання, адаптації в іноземному середовищі і навіть переродження душі через відмирання тіла.

Темою п'єси є еміграція та виживання в умовах іноземного середовища. В цій темі Надія Симчич порушує низку проблем, головна з яких – неможливість існування в чужому середовищі без переродження. Не менш важливими постають проблеми зашореності суспільства, оманливості суджень, хибності світоглядів. Ідея п'єси полягає в тому, щоб показати, ствердити, що людина не здатна існувати без свого «коріння», донести думку про визначальну роль енергетичного впливу рідної землі на людину, про значимість Батьківщини в житті людини. Основним конфліктом є внутрішнє протистояння: прагнення головної героїні повернутися на Батьківщину з усвідомленням реальної неможливості здійснення бажання.

Другорядні конфлікти не менш гострі й глибокі: обмежений світогляд так званих «еліт», кохання, приречене на загибель через тугу за рідним краєм та його відродження лише тоді, коли душа перероджується і «пускає коріння». П'єсі характерний подієвий тип композиційної організації художнього твору: «В даній композиційній формі події немовби розгортаються по прямій лінії, в якій кожен подальший епізод, відрізок дії, зумовлений причинно-наслідковим зв'язком із попередніми сюжетними сценами» [2, с. 243].

Композиційно п'єса вибудовується у двох діях, кожна з яких, у свою чергу, розділена на чотири картини. В першій дії відбувається знайомство з головною героїнею і занурення у світ тропіків, також у першій дії висвітлено головну проблему й конфлікт твору. Друга дія ілюструє розвиток конфлікту, вирішення проблеми чужинки Мальви, і, незважаючи на глибокий драматизм подій, – смерть Мальви – оптимістичний фінал – її відродження. Експозицією твору є метушня навколо метеликів-тизаній як спосіб життя фей та інших мешканців у тропічному лісі. Автор прописує діалоги з деталізацією процесу догляду за метеликами: «Вилупилося молодняку – 823 особини, замоталося в лялечки – 607, випурхнуло метеликів – рівно 500») [3, с. 31], знайомить читача з соціальним устроєм казкового світу (стає відомо, що Джміль – секретар феї найбільших метеликів, а та у свою чергу підпорядковується Королю Сельви.

У зав'язці п'єси розгортаються події, які кладуть початок конфлікту: Мальва, яка загалом потрапила в тропіки, у спробах зберегти собі життя намагається знайти їжу, але таким чином потрапляє в пастку. Комахоїдна рослина непентес не відпускає її руку. Побачивши Мальву, Принц Сальваро вирішує допомогти їй, але безкорисливо й анонімно, він розпоряджається вилікувати її на вершині Аракуарії (велике дерево) і не зізнаватися, що він до цього причетний, хоча, зрештою, постійно цікавиться її станом, що свідчить про високе благородство та порядність. У розвитку дії під час тропічного балу на честь гості-незнайки Мальви дізнаємося історію її скрушного необережного вчинку та про його наслідки. Слід зазначити, що мешканці Сельви у своїй більшості виявляють співчуття до Мальви, глибоко співпереживають. Хоча її історія йде в розріз з їх усталеним світоглядом. Мешканці тропіків поступово, проте неагресивно, сприймають інформацію, яка змінює їхнє світобачення, що характеризує їх не лише як довірливих істот, а й дружніх та доброзичливих. Крім того, Мальві вдається в чужому краї знайти ще і кохання. І про це шепчуть зірки, дерева, співають птахи.

Дерева перешіптуються: «Принц Сальваро кохає Мальву...» – «А Мальва?» – «А Мальва – Принца Сальваро...» Вони називають це щастям! [3, с. 44]. А Ліана розповідає про те, що вся Сельва обговорює історію кохання Мальви і Сальваро, за якою спостерігає вся природа, весь тропічний ліс. Проте для Мальви і цього виявляється замало. Туга за

домівкою, за рідною землею сильніша за всі почуття, ба більше, вона вбиває героїню, що є кульмінацією твору.

Мальва говорить Принцу у відповідь на його освідчення: «Небо твоєї країни важке для мене... Сальваре... Ти ж знаєш... Я теж покохала тебе усією душею... Але, о Сальваре, небо важчає що не день! Можливо, скоро я не зможу втримати його на своїх плечах! (Плаче)» [3, с. 47]. Зрештою, Мальва таки помирає, не витримавши тягаря чужого неба. Вона просить віднести її до дороги поблизу аеропорту, щоб бути хоча б трохи ближчою до Птаха, який її сюди приніс. Перетворившись у насіннячко, фея Мальва вмирає. Проте, коли проростає квітка мальва, відроджується і фея Мальва. Можливо цілком припустити, що автор феями назвав душі, які і живуть у невидимому світі, і піклуються про все живе, і оточують живих та не вмирають, а перероджуються. Отже, розв'язкою п'єси є відродження феї Мальви, яка повинна доглядати свої квіти. З теплом і привітністю зустрічають Мальву мешканці Сельви. А консервативно-зашорений Професор зазнає наукового фіаско. Епілогом твору є повернення Тизанії до рутинних справ та обов'язків на фоні хепі-енду – воз'єднання закоханих Принца Сальваро і Мальви. Драматургія Надії Симчич віртуозно в легкій, дитячій чарівності висвітлює гостру, соціально-значиму тему еміграції та її незнані, часто непосильні наслідки для особистості. Через казкове середовище, яскраві картини природи та чарівних мешканців топічного лісу проходить висвітлення болючої теми, яка стосується багатьох людей, що покидають рідні домівки і не можуть прижитися на чужині.

«Єдине, що завжди слугувало стрижнем моїх різноманітних творчих уподобань – Україна,» – говорить Надія Вікторівна в інтерв'ю з Яром Левчуком для сайту «Драматург» [4]. П'єса-казка Надії Симчич «Казка тропічного лісу, або Мальва» стає казковим простором для втілення творчого потенціалу дитячого театрального колективу та багатим матеріалом для режисерської роботи.

Список використаних джерел

1. Телевізійна служба новин. Режим доступу: <https://tsn.ua/ukrayina/nazvana-cifra-skilki-ukrayinciv-mayut-namir-povernutisya-z-za-kordonu-2657199.html>
2. Галич, Олександр, Назарець, Віталій, Васильєв, Євген. Теорія літератури: Підручник. К.: Либідь, 2008. 488 с.
3. Дош в акваріумах площ. П'ять п'єс для дітей та юнацтва. Збірка. Упор. Мірошниченко Н. К.: НЦТМ імені Леся Курбаса. 2021. 184 с.
4. Інтерв'ю з сучасним українським драматургом Надією Симчич. – Режим доступу: <https://dramaturg.org.ua/>

Подальші дослідження можуть зосередитися на вивченні впливу подібних графічних романів на формування історичної свідомості молодого покоління та їхньої ролі у процесах деколонізації історичних нарративів.

Список використаних джерел

1. Калиновська І., Коляда Е., Калиновська М. Вербальні й невербальні засоби вираження здивування в канадських графічних романах. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. 2024. Т. 35 (74). № 2. Ч. 1. С. 111–115.
2. Akiwenzie-Damm K., Howe R., Storm J., Yaciuk D. Nimkii. *This Place: 150 Years Retold*. Highwater Press, 2019. P. 138–165.
3. Heriyati N., Sarumpaet R. K., Suprihatin C. T. Speaking Through Silence: Trauma in Literary Work. *A Ivanys in Social Science, Education and Humanities Research*. 2020. Vol. 391. P. 166–170.
4. Orban K. Graphic Narratives as Trauma Fiction. *The Routledge Companion to Literature and Trauma*. 2020. P. 578–882.
5. Pederson J. Trauma and Narrative. *Trauma and Literature*. 2018. P. 97–109.

Коркунець П.В.,

здобувач вищої освіти ступеня магістра
Рівненського державного гуманітарного університету
науковий керівник: **Захарчук З.О.**,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри театральної режисури
Рівненського державного гуманітарного університету

ПРО ГОСТРУ АКТУАЛЬНІСТЬ КОЛИШНІХ «ЗАЙЦІВ»

Серед негативних ознак сьогоденного суворого часу ми стикаємося з такими, як: воєнні руйнівні наслідки, колабораціоналізм, небезпечні хвороби, корупція, сімейне насилля, брак працівників, невисока платня працівникам цілого ряду сфер і шахрайство з метою заволодіти майном або грішми громадян та багато інших.

Систематичними стали повідомлення ЗМІ про різні схеми шахраїв, що, втираючись у довіру людей, особливо одиноких, беззахисних, малоосвічених і бідних, забирають гроші, зароблені важкою працею і відкладені на майбутнє.

Нечесних та спритних людей у народі називають шахраями, пройдисвітами та ошуканцями. Палітра їхніх нечесних дій багата: подзвонити батькам і, повідомивши про біду з їхньою дитиною, виманити термінові гроші на операцію, на відкуп від поліції; представитися працівником банку і виманити номери та паролі кредитних або власних карток; повідомити про борг і санкції у разі неоплати впродовж дня тощо. «Мистецтво» афер різного роду приносить свої нечестиві плоди: майнові

надбання та грошові прибутки від нещасть. Ціна цих прибутків ошуканих – сльози, відчай та почуття беззахисності перед життєвими негараздами, подекуди і летальні випадки.

У ряді цілого арсеналу протизаконних безчесних дій також є афери з багатими нареченими. Знаходиться чимало бажаючих жити за рахунок інших, у тому числі чоловіків за рахунок жінок. Альфонсами називаються так званих купованих коханців, яких утримує жінка. Але є і «набагато гірші» випадки, коли заключається шлюб, а після віртуозного вилучення коштів розривається. Страждає тоді нещасна дружина, ще зовсім недавно довірлива наречена, страждають її батьки, і добре, якщо не встигла жінка завестись дітьми від проворного афериста. Ті, що заробляли і все життя будували гніздо сімейного затишку, виявляються на вулиці без даху над головою, без елементарних засобів для фізичного існування. Все приходиться будувати спочатку, але часто пошкоджене нервеве здоров'я виливається у хвороби, лікування яких оплатити бідна ошукана не в змозі.

Така суворая реальність ошуканих людей.

Звідки ж бере початок шахрайство? Що заставляє обдурювати довірливих людей? Від бажання жити «на широку ногу»: смачно їсти, гарно вдягатися, нагромаджувати нерухомість, купувати машини, дачі, землі, будинки в інших країнах світу, їздити, куди душа забажає, вражати друзів та знайомих небувалою щедрістю, забезпечувати безпроблемне життя своїй сім'ї, рідні, вкладати гроші в прибуткові справи, одне слово, досягати панівного положення в суспільстві. А ще буває й так, що шахраї «маскуються» добродійністю, різного роду спонсоруванням.

Така реальність багатьох аферистів.

Багато зусиль доводиться щоденно докладати і батькам, і школі, і відповідним органам у боротьбі з суспільним злом. Своїми засобами боротьби з суспільними негараздами володіє театр, сценічні постановки якого розкривають очі на гострі проблеми, і, даючи повчально-захопливі уроки життя, вказують на шляхи їх подолання. А ще театр вміє так дошкульно висміяти поганців, що перетворюється на грізну силу в боротьбі проти них. І який тільки буває сміх у театрі: «...ліричний чи блюзнірський, сварливий, грубувато-брутальний чи саркастичний. Сміх може бути іронічним або нищівним, зневажливим або жалючим; сміятися можна від щастя, від горя із самого себе, захилинаючись від реготу або підсміюючись у рукав...». [1, с. 8]

Нищівний сміх став головним художнім прийомом у комедії Михайла Старицького «За двома зайцями». Драмою «високого артистичного рівня» [2, с. 454] назвав Ю. І. Ковалів колоритну комедію драматурга, що постала перед читачами та глядачами з переробленої малопомітної п'єси І. Нечуя-Левицького. Смішне й сумне, суворая реальність та захмарні фантазії, сміх та сльози тісно переплелися в п'єсі, засвідчуючи ряд важливих проблем

суспільства: відсутність стійких моральних життєвих цінностей у молодих людей, належного виховання дітей у пошані до батьків, шанобливого ставлення до свого українського: громадян, мови та звичаїв, ставлення до людини відповідно до її соціального статусу, захоплення другосортною загальнодоступною кінокультурою, бажаннями наживи та красивого життя за рахунок інших.

Як бачимо, тема «скоропостижної» афери, піднята М. Старицьким на матеріалі про колишніх міщан пореформених часів, надзвичайно співзвучна сьогоденню, чекає режисерських сучасних оригінальних рішень для нанесення рішучого удару по сьогоднішніх голохвостих.

Список використаних джерел

1. Горбачова, Н. Сатира на київській сцені. Український театр. 2002. № 3. С. 8.
2. Ковалів, Ю. Історія української літератури. Кінець XIX–поч. XXI ст. 2013. С. 454.
3. Михайло, Старицький. К., Вибрані твори. 1959. С. 577–650.

Пригарська О.С.,

здобувач вищої освіти ступеня магістра
Рівненського державного гуманітарного університету
науковий керівник: *Мельничук О.М.,*
кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри театральної режисури
Рівненського державного гуманітарного університету

ПОШУК НОВИХ ФОРМ, ЖАНРІВ І П'ЄС У СУЧАСНИХ ТЕАТРАХ УКРАЇНИ

*«Історія театру –
це історія бунту та реакції,
де нові форми кидають виклик старим,
а старі, своєю чергою,
стають основою для нових» [1, с. 9].*

За останні декілька років у театральній сфері дуже зріс попит на нові імена драматургів, нові п'єси, нові жанри та форми. Це пов'язано більшою мірою з російською агресією, через що цілком зрозумілим є небажання театральних діячів України працювати з будь-якими матеріалами – драматургією, підручниками, збірками – і авторами російського походження. З іншого боку, останнє десятиліття стало визначальним також і в багатьох інших сферах, адже українці були поставлені перед такими значущими викликами, як глобальна пандемія, стихійні лиха, ізоляція і,

Татарчук О.А.,

здобувач вищої освіти ступеня магістра

Рівненського державного гуманітарного університету

науковий керівник: **Захарчук З.О.,**

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри театральної режисури

Рівненського державного гуманітарного університету

ЗНАЧЕННЯ ТА МІСЦЕ ТВОРЧОГО ДОРОБКУ ВИЗНАЧНОГО ДРАМАТУРГА ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА У СВІТОВІЙ ДРАМАТУРГІЇ

Могутнім джерелом європейського театрального мистецтва є театр епохи Відродження. В театральних творах цієї доби відображається повнота життя, в якій простежувався прямий зв'язок із Античністю та ідеологією гуманізму, вони збагачені яскравими й живими сценами, колоритними деталями, літературною мовою. Теоретиками Ренесансу вперше були розроблені принципи професійного сценічного театру. Осмислення канонів драматургії стало важливою тенденцією становлення Нового театру.

Найбільшого розвитку театр доби Відродження досягнув у Англії: відкривалися публічні драматичні театри, з'являлися професійні актори та акторські школи, розширювався драматичний репертуар, удосконалювалася англійська літературна мова. Цей величний розквіт театрального мистецтва міцно пов'язаний із Єлизаветинською епохою Великобританії, однією з найяскравіших епох Альбіону.

Ім'я найвизначнішого англійського драматурга театру доби Відродження Вільяма Шекспіра (1564–1616 рр.) навіки увійшло у світову драматургію, засвідчивши творця нового європейського театру.

Шекспірознавчий дискурс за Торкут Н. відзначається багатогранністю дослідницьких спрямувань, завдяки чому творча спадщина Великого Драматурга набуває особливого значення. В межах єдиного інтерпретаційного поля протягом століть співіснують та взаємодіють десятки наукових шкіл, кожна з яких має власний арсенал аналітичних процедур та підходів. Вагомою в плані теоретичних досліджень і цікавих інтерпретаційних практик дослідження шекспірівського канону є театрознавча. Вихідною тезою наукового пошуку театрознавців, до числа яких належать німецький теоретик-мистецтвознавець Ф. Рудольф, відомий англійський режисер, драматург Г. Гранвіл-Баркер, англійський режисер театру та кіно П. Брук, радянський дослідник-театрознавець вірменського походження Г. Бояджиєв, доктор філологічних наук, українська шекспірознавиця Н. Торкут та багато інших, є визнання принципової відмінності законів, за якими будувалася англійська ренесансна драма, від драматургічних канонів більш пізніх епох. Зосередивши свою увагу на

вивченні драматургічної техніки Ренесансу та специфіки англійського театру шекспірівської доби, науковці переконливо довели, що так звані суперечності між фабулою і текстом, логічна неузгодженість окремих моментів сценічної дії, відмова від класичної гармонії структурних частин Шекспірових п'єс не можуть уважатися свідченням художньої неповноцінності чи наслідком творчої недбалості драматурга. «Ці «неправильності» слід розглядати як оригінальну властивість художнього методу Шекспіра, зумовлену взаємодією ренесансу, маньєризму та бароко [1, с. 8].

Галерея цікавих фундаментальних робіт, що поєднують у собі найвищі досягнення характерологічної, історичної, текстологічної, театрознавчої тенденцій сучасної шекспіріани, розширюється з кожним роком. До таких інтеграційно-синтезуючих праць варто віднести монографії світових науковців: Дж. Гіббарда, О. Анікста, Д. Меля, Р. Беррі, Е. Фааса, Б. Гіббонса, С. Велса, Д. Бевінгтона. Заслуговує на увагу й цікавий аналітично-інформаційний матеріал, який супроводжує тексти творів великого драматурга україномовного шеститомника В. Шекспіра (видавництво «Дніпро», 1984–1986 рр.).

Незважаючи на значну кількість наукових статей, нових театральних інтерпретацій та кіноверсій, тексти Шекспіра не втрачають дивовижної розкоші нерозгаданої таємниці та магічної вабливості. Як зазначив Давід Бевінгтон, колишній президент Американської шекспірівської асоціації: «У постмодерністському дискурсі, спрямованому на деканонізацію класики, Шекспір не тільки зберіг свої позиції, але й набув ще більшої величі та популярності» [4, с. 17].

Д. Мелл, автор передмови до книги «Shakespeare's Tragedies» (1986), підкреслює: «Визначальну роль у формуванні багатой палітри емоцій та настроїв у шекспірівських п'єсах відіграє слово, яке є водночас поетичним, яскраво колоритним, метафорично насиченим, жартівливим, але водночас влучним та доречним [5, с. 22].

Величним досягненням світового мистецтва називає драми Шекспіра Г. Бояджиев. Називаючи Шекспіра геніальним творцем людських характерів, науковець, доводить, що драматург «зображає людину у всьому різноманітті її проявів, найвищих її злетах і страшних падіннях. Правда про людину і про добу Ренесансу, якою б вона не була трагічною, до кінця висказана в творах Шекспіра» [1, с. 179].

Безсмертні твори Вільяма Шекспіра наділені здатністю викликати емоційний резонанс у свідомості людства. Його трагедії, комедії і хроніки відомі всьому світу. Важливою ознакою письма Великого Драматурга – поєднання «непоєднуваного»: «глибини людського пізнання Буття та черствості розуму, філософської ідеї та карнавалу, трагедії самопізнання та буфонаді, величі історичних подій та побуту простого народу, інтриги й

перипетії та фантазмагоричного світу. Водночас зберігши чіткі жанрові межі своїх творів» [1, с. 319]. Національна історія, англійська та європейська драма – ось фундамент шекспірівської драми.

Шекспірівський вплив на культурну свідомість відчутно зростає з кожної епохою. Його п'єси не сходять зі сценічних підмостків і посідають почесні місця в репертуарах кращих театрів світу. Своєрідним мірилом таланту для театралів всіх часів є сценічні постановки драматургічних творів Вільяма Шекспіра. Пропозиція зіграти одного з героїв шекспірівських трагедій для акторів є уособленим визнанням їх таланту. Прагнення осягнути мистецьку природу прозрінь Шекспіра стимулює творчі пошуки багатьох світових науковців і літераторів, визначних режисерів та акторів, що призводить до появи нових оригінальних творів, цікавих інтерпретацій та сміливих режисерських рішень.

За чотири століття, що відділяють нас від Великого Вільяма, про нього було написано стільки текстів, що нині їхній загальний обсяг уже в тисячі разів перевищує обсяг сукупності всіх шекспірівських творів. Сучасна українська шекспірознавиця професор Наталія Торкут, автор цілого ряду наукових досліджень про визначного драматурга, констатує важливий показник науково-мистецької актуальності творчого спадку В. Шекспіра у вступному слові (передмові) до книги «Шекспір Вільям. Трагедії» (2004 р.): «Кожні вісім хвилин у світі з'являється нова публікація про видатного англійського драматурга, і шквал шекспірівських ремінісценцій та алюзій в літературі постмодернізму, і сонм сценічних експериментів та фільмів, що живляться енергією з бездонного джерела – Шекспірового Тексту» [3, с. 4].

Список використаних джерел

1. Бояджиев Г. Н. Вечно прекрасный театр эпохи Возрождения. Ленинград: Искусство, 1973. 470 с.
2. Шекспір В. Твори в шести томах. Том 5. Перекл. з англ.; Післямови О. Алексєнко, Н. Модєстової та Д. Наливайка. Київ : видавництво художньої літератури «Дніпро», 1986. 693 с.
3. Шекспір В. Трагедії: Пер. з англ. Передмова і примітки Н. М. Торкут. Харків: Фоліо, 2004. 462 с.
4. Bevington D. The complete Works of Shakespeare. Ed. by D. Bevington. N. Y., Longman. 2003. 2016 p.
5. Melh D. Shakespeare's Tragedies: An Introduction – Cambridge: Cambridge University Press, 1986. 272 p.